

İKİ TEMEL İNSANLIK DEĞERİ: ÖZÜR DİLEMEN VE TEŞEKKÜR ETMEK

Belki siz de kendi nefsinizde tecrübe etmişsinizdir. Özür dilemek ve hatalı olduğumuzu kabul etmek hiç de kolay bir iş değildir. Sanki özür dileyince küçük düşüyormuşuz, büyük bir savaşın mağlubu oluyormuşuz gibi gelir nefsimize. Eziklik hissederiz ve bu psikoloji ile hatalı olduğumuzu bile bile üste çıkmaya çalışırız.

Aslında huzurun anahtarıdır özür dilemek ve saatlerce belki de günlerce sürecek bir didişmeyi, bir kavgayı anında bitirecek iki sihirli kelime. Aynı zamanda yeniden başlama ve hatasını tamir etme fırsatı verir insana.

Hep düşündüm neden özür dilemek bu kadar zor diye. Galiba özür dilemek öyle görüldüğü gibi sıradan iki kelime değil, daha doğrusu sadece iki kişinin savaşını bitirmiyor. Görünenin ötesinde iyi bir kul olabilmemin önemli sırlarından biri ve bu yüzden nefsimiz ve şeytan bizi özür dilememeye zorluyor. Çünkü insan hatalı olduğunu kabul ederse ve özür dilerse savaş biter, barış ve huzur gelir. Kavga biter kardeşlik ortaya çıkar. Çatışma biter birlikte yeniden başlama daha iyisini yapma fırsatı doğar. Hatalarından ders alma ve bir daha aynı hatayı yapmama azmi doğar. Bu da kişiyi kendisiyle, çevresiyle, toplumyla barışık ve uyumlu bir fert yapar. Hatalarını görme ve özür dileme erdemine sahip olan bir kişi Allah'a karşı da kusurlarını görme ve tövbe etmede zorlanmaz aynı zamanda bilerek veya bilmeyerek girmiş olduğu kul hakkından helalleşerek kurtulma imkânını yakalar. Kanaatimce hatasını kabul edip özür dile(ye)meyen bir kimse Allah'a karşı kusurunu anlayıp samimi bir pişmanlık duyup Nasuh bir tövbe de edemez.

Teşekkür etmek ise özür dilemenin kardeşidir. Birisini birini üzdüğümüz zaman kullanırız, diğerini de birinden bir iyilik gördüğümüz zaman.

Maalesef bizim kültürümüzde teşekkür etme alışkanlığı da çok yoktur. Çünkü, hem özür dilemek gibi teşekkür etmek de ağır gelir nefsimize hem de etrafımızdakilerle güçlü olan (aile, arkadaşlık vs) bağlarımızdan ötürü onları kendimize borçlu biliriz. Halbuki teşekkürü en çok hak edenler en yakınımızdakilerdir. Çünkü bizim için her gün bir şeyler yaparlar.

Dostumuzdan bir iyilik görsek teşekkür etmek yerine şuur altında "arkadaşım değil mi yapacak, bu onun vazifesi "diye düşünürüz. Doğrudur bu onun arkadaşlık vazifesi olabilir ancak bu teşekkür etmemize gerek yok anlamına gelemez. Lokantada garson bir bardak su getirirse hemen teşekkür ederiz halbuki su getirmek onun vazifesi ama evimizde bize her gün su getiren eşimize teşekkür etmek aklımıza bile gelmez. Çünkü onu, bunu yapmaya mecbur zannederiz. Bizim örfen mecbur zannettiğimiz bir çok şey aslında mecburiyet değildir. Zaten mesele mecbur olup olmamak da değil çünkü birisi mecbur olmadığı bir şeyi yaptığında zaten teşekkür ediyoruz, mesele teşekkür etmeyi bir alışkanlık haline getirip herkese teşekkür edebilme erdemine sahip olmaktır.

Teşekkür etmek sadece yapılanı takdir etmek ve yapana değer vermediğimizi göstermek değil aynı zamanda kul olmanın da bir gereğidir.

Hz Peygamberimiz (sav) bir gün Hz Aişe (ra) şöyle demiş:

-Ey Aişe! Cibril'in bana haber verdiğine göre, Allah Teala (cc) kıyamet günü mahlukatı haşrettiğinde, bir başkasından iyilik gören kuluna:

-Sana iyilik eden kuluma teşekkür ettin mi? buyurur. O da

-Ey Rabbim! Bana dokunan iyiliğin senden geldiğini bildiğim için sadece sana şükrettim, der. Allah Teala (cc) ise

-Bu iyiliklerin sana ulaşmasına vasıta kıldığım kuluma teşekkür etmedikçe Bana şükretmiş olmazsın! buyurur (Ali el-Muttaki, III, 741-742)

İşte nasıl ki bazen küçük bir patika bizi büyük yollara, küçük bir dere bizi okyanuslara ulaştırır öyle de teşekkür etmek ve özür dilemek sadece bizi iyi insan yapmaz aynı zamanda Rabbimize karşı iyi bir kul olma yolunu acar. Biz

teşekkür etme ya da özür dileme alışkanlığına başkaları için değil ilk önce kendimiz için sahip olmalıyız. Çünkü kavgasız, huzurlu bir hayat için ve iyi bir kul olma yolunda adım atmak için bu iki erdeme ihtiyacımız var.